

**Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie i Ochrony
Zdrowia w Dzierżoniu**

Ocena zasobów pomocy społecznej za 2025 rok

Autorzy:
Agnieszka Kachniarz

SPIS TREŚCI

STRONA

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	8
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR	13
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	21
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	21
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	30
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	30
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	30
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	30
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	34
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	35
10	Wnioski końcowe	35

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.) gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Zarząd Powiatu przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia Radzie Powiatu ocenę zasobów pomocy społecznej, która wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny. OZPS sporządzana jest zgodnie z wytycznymi opublikowanymi przez MRPIPS - Ocena zasobów pomocy społecznej. Warto również dodać, iż ocena zasobów pomocy społecznej jest przygotowywana w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) na określonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej formularzu. Dodatkowo w ww. formularzu automatycznie generowane są raporty graficzne do poszczególnych rozdziałów i podrozdziałów zasilane między innymi danymi z poprzednich sprawozdań resortowych, danymi z GUS czy Zbiorów Centralnych. Jednakże nie w każdym przypadku dane zawarte w wygenerowanych raportach graficznych pokrywają się z treścią przygotowanego sprawozdania, a ponieważ są to wartości automatycznie zasilane nie ma możliwości ich weryfikacji i ponownego naniesienia.

Niniejsza analiza opisuje sytuację w powiecie dzierzoniowskim. Jest to powiat leżący w województwie dolnośląskim. Powiat dzierzoniowski graniczy z powiatami: świdnickim, wrocławskim, strzebińskim, ząbkowickim, kłodzkim i wałbrzyskim. Powiat Dzierżoniowski funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.). Siedzibą powiatu jest miasto Dzierżonów. Zgodnie z danymi zawartymi w Statystycznym Vademecum Samorządowca na dzień 31 grudnia 2024 r. powierzchnia powiatu dzierzoniowskiego wynosiła 479 km², a gęstość zaludnienia w powiecie dzierzoniowskim 196 osób na 1 km². W niniejszej ocenie prezentujemy szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, osobach korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrcze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia powiatu dzierzoniowskiego.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Zgodnie z danymi zawartymi w Statystycznym Vademecum Samorządowca liczba ludności w powiecie dzierzoniowskim na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 93 863, w tym osób zamieszkujących w miastach było 73 272. Ludność w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 14 362, w wieku produkcyjnym 52 942, a w wieku poprodukcyjnym 26 559. Warto również wspomnieć jak kształtowała się ludność w województwie dolnośląskim, na terenie którego leży powiat dzierzoniowski. Na dzień 31 grudnia 2024 r. ludność województwa liczyła 2 868 242. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w województwie dolnośląskim wynosiła 487 682, w wieku produkcyjnym 1 673 413, a w wieku poprodukcyjnym 707 147. Przyrost naturalny w powiecie dzierzoniowskim wynosi -768 (a w 2023 r. -908), a w województwie dolnośląskim -14 269 (a w 2023 r. -12 685).

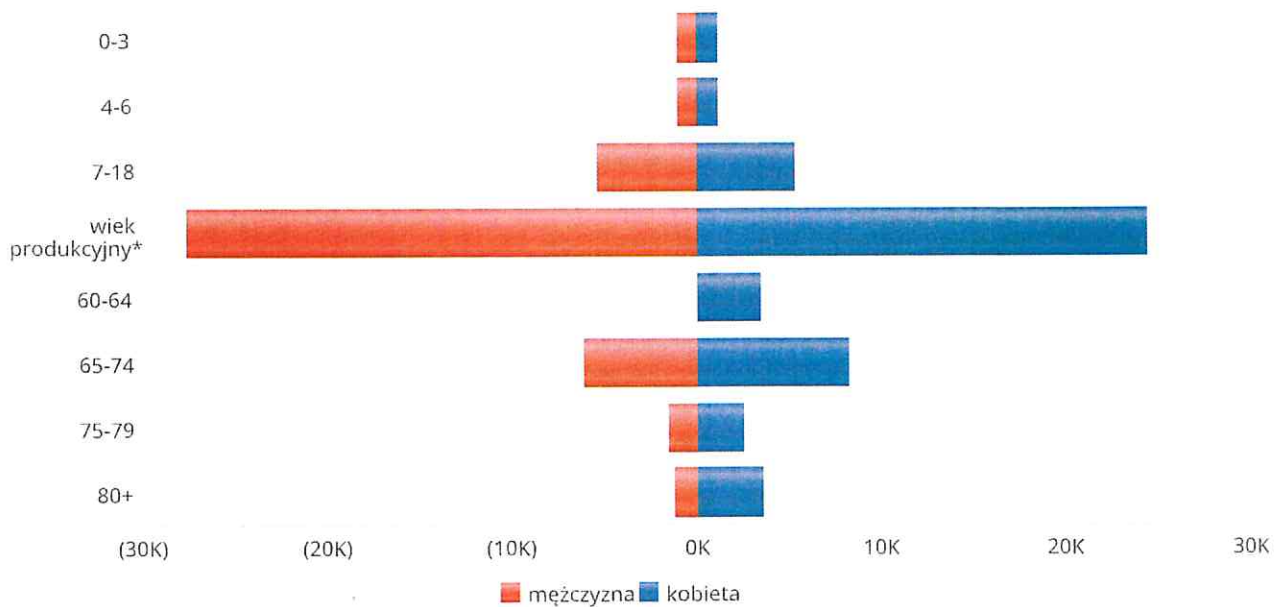
Zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Dzierżonowie opublikowanym na stronie PUP w Dzierżonowie na dzień 31 grudnia 2025 roku zarejestrowanych było 2 117 osób bezrobotnych. Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych 51,27 % stanowią mężczyźni, a 48,73 % kobiety. Ponadto wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych 31,59 % to osoby w wieku do 30. roku życia, natomiast 22,24 % to osoby w wieku do 50. roku życia. Warto również dodać, że na koniec 2025 r. stopa bezrobocia w powiecie dzierzoniowskim kształtowała się na poziomie 7,5 %, natomiast w województwie dolnośląskim 5,3 %, a w Polsce 5,7 %.

Dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku), oraz informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące liczby hospicjów oraz liczby ośrodków dla cudzoziemców na terenie powiatu dzierzoniowskiego zostały zaprezentowane w formie graficznej i tabelarycznej.

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	1 141	1 047
4-6	1 103	1 138
7-18	5 455	5 300
wiek produkcyjny*	27 754	24 366
60-64		3 378
65-74	6 173	8 188
75-79	1 597	2 482
80+	1 273	3 468

*Zgodnie z definicją GUS wiek produkcyjny to dla mężczyzn 18-64 lata, a dla kobiet 18-59 lat.

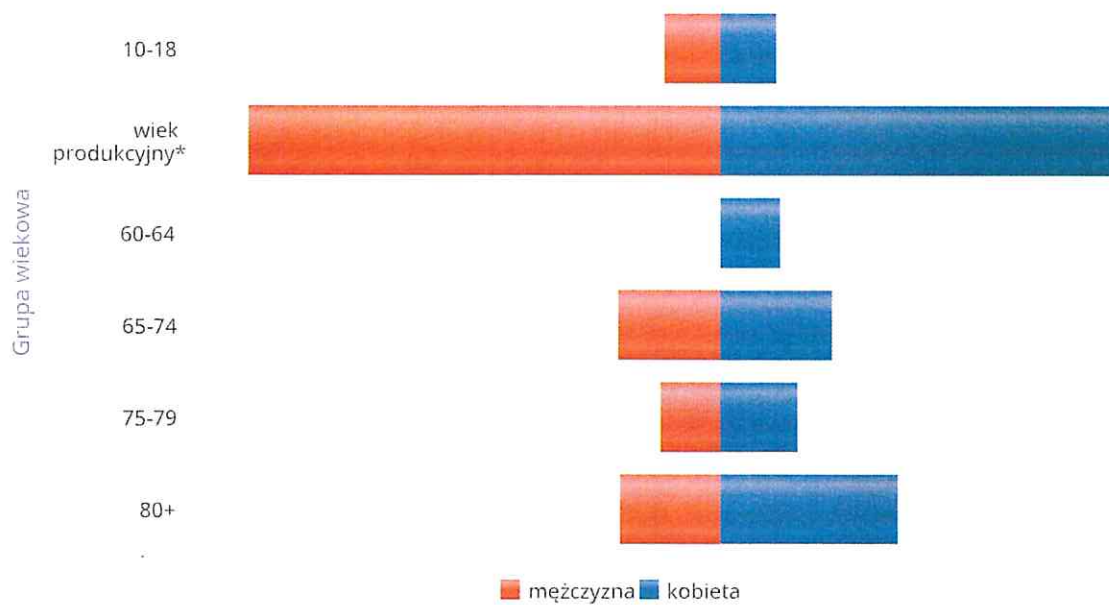
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	3 135	3 056
wiek produkcyjny*	26 581	22 644
60-64		3 269
65-74	5 737	6 260
75-79	3 411	4 220
80+	5 632	9 918

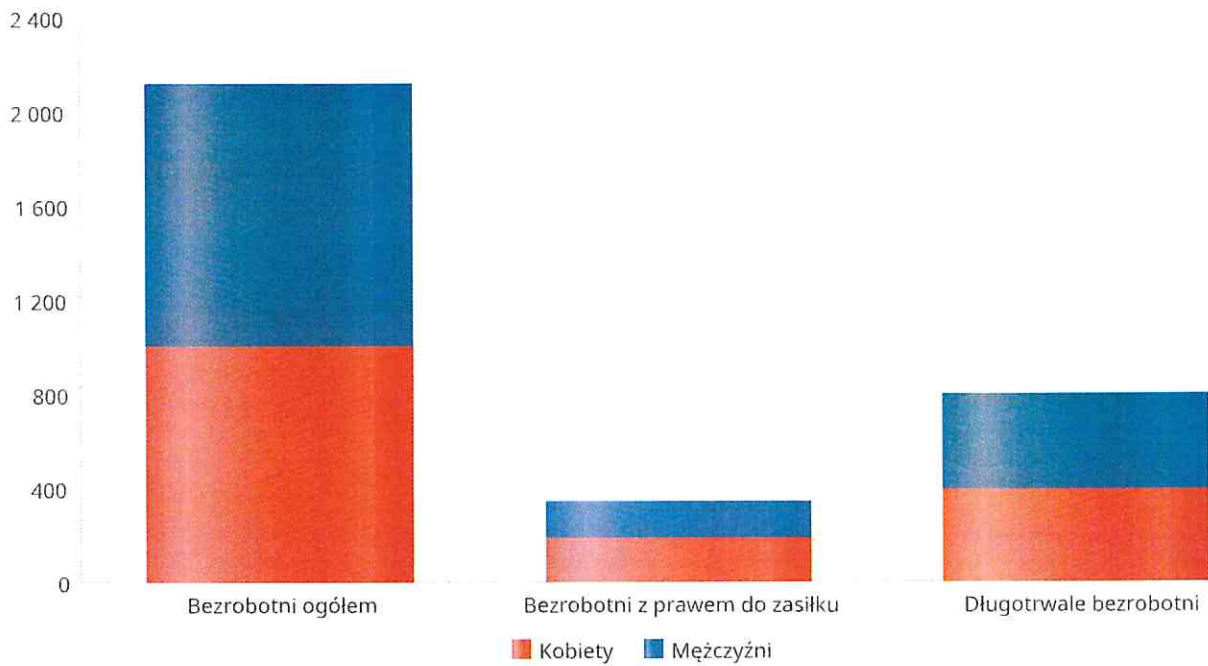
*Zgodnie z definicją GUS wiek produkcyjny to dla mężczyzn 18-64 lata, a dla kobiet 18-59 lat.

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	2 117	1 114	1 003
Bezrobotni z prawem do zasiłku	344	152	192
Długotrwale bezrobotni	801	410	391

Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 003	1 114	31 558	32 182	438 744	446 243
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	192	152	5 335	4 186	67 286	57 112
Osoby długotrwale bezrobotne	391	410	14 798	14 056	221 318	200 543

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	X	X	X
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	X	X	X
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	X	X	X
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	X	X	X
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	X	X	X
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	X	X	X
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2025".
Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

W strukturze powiatu dzierzoniowskiego funkcjonuje szereg instytucji działających w obszarze pomocy społecznej oferujących pomoc i wsparcie osobom potrzebującym. Jednostkami pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie powiatu są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżonowie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający przy PCPRiOZ, Dom Pomocy Społecznej w Bielawie oraz Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Dzierżonowie. Poniższa tabela zawiera dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia jedynie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżonowie.

PCPRiOZ w Dzierżonowie działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej, którego pracownicy udzielają pomocy psychologicznej oraz wsparcia prawnego i socjalnego osobom znajdującym się w kryzysie. Warto również dodać, że zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy między innymi przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze. Dodatkowo PCPRiOZ w Dzierżonowie wspiera osoby niepełnosprawne będące mieszkańcami powiatu dzierzoniowskiego. Osoby posiadające ważne orzeczenie o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub inne równoważne orzeczenie mogą ubiegać się o dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych pochodzących ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dzierżonowie. Dodatkowo od 1 stycznia 2000 r. przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżonowie działa Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności tzw. PZON. Warto podkreślić, iż Zespół swoim zasięgiem działania obejmuje mieszkańców Powiatu Dzierżoniowskiego jak i Powiatu Ząbkowickiego. Podstawowe zadania PZON to: orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia, orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia, orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy, wystawianie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność osobom niepełnosprawnym, a także wydawanie kart parkingowych.

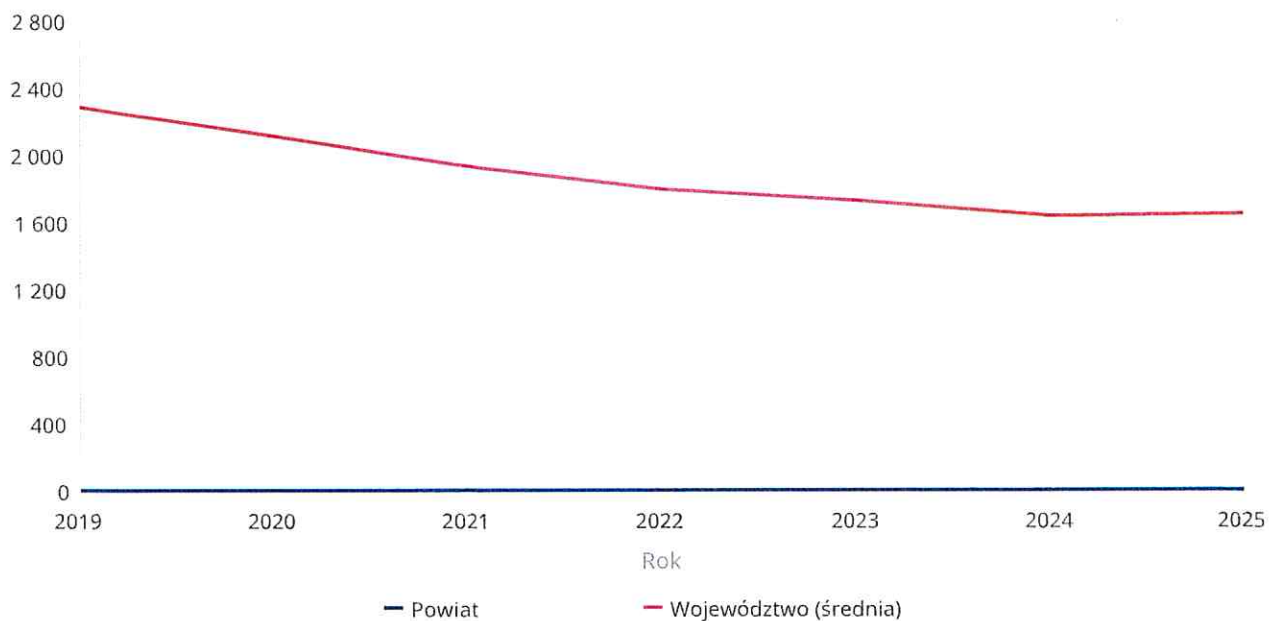
W tabeli Dane o korzystających z pomocy i wsparcia (w całym okresie sprawozdawczym) w wierszu pierwszym osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia zostały podane osoby, które w latach objętych oceną uzyskały pomoc i wsparcie w tut. Centrum udzielone na podstawie ustawy o pomocy społecznej (bez względu na rodzaj, formę, liczbę świadczeń i źródło finansowania - pomoc udzielona w formie decyzji administracyjnych, bez decyzji, a także pomoc, która jest udzielana bez konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i osoby objęte pracą socjalną i poradnictwem), na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz innych ustaw w przypadku gdy pomoc udzielana jest bezpośrednio w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżonowie. Zatem do ogólnej liczby osób 8838 korzystających z pomocy i wsparcia w PCPRiOZ w Dzierżonowie zostali wliczeni: 2 usamodzielnianych, którzy opuścili Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, 161 osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej w Bielawie na podstawie decyzji Dyrektora Centrum, 3168 osób korzystających z dofinansowania ze środków PFRON i 123 z Funduszu Solidarnościowego, 179 rodzin zastępczych i 415 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej), 58 usamodzielnianych z pieczy zastępczej, 221 osób korzystających z OIK, 7 osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa, 4502 osób, które złożyły wniosek o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności do PZON w Dzierżonowie, oraz 1 osoba korzystająca z mieszkań treningowych, 1 osoba posiadająca Kartę Polaka. Natomiast w części osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie, w wierszach od 2 do 8 zostały umieszczone osoby, którym decyzją administracyjną przyznano świadczenie lub bez decyzji w przypadkach gdy wynika to z ustawy o pomocy społecznej. W tym miejscu zostały wliczone 38 osoby, które zostały umieszczone w Domu Pomocy Społecznej w Bielawie, 2 usamodzielnianych wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego, oraz osoby korzystające z Ośrodka

Interwencji Kryzysowej – 221 osób, 7 osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w PCPRiOZ, 1 osoba usamodzielniana korzystająca z mieszkań treningowych.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

	Liczba świadczeniobiorców						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Powiat	5	3	4	1	2	2	2
Województwo (średnia)	2 288	2 119	1 932	1 789	1 730	1 636	1 645

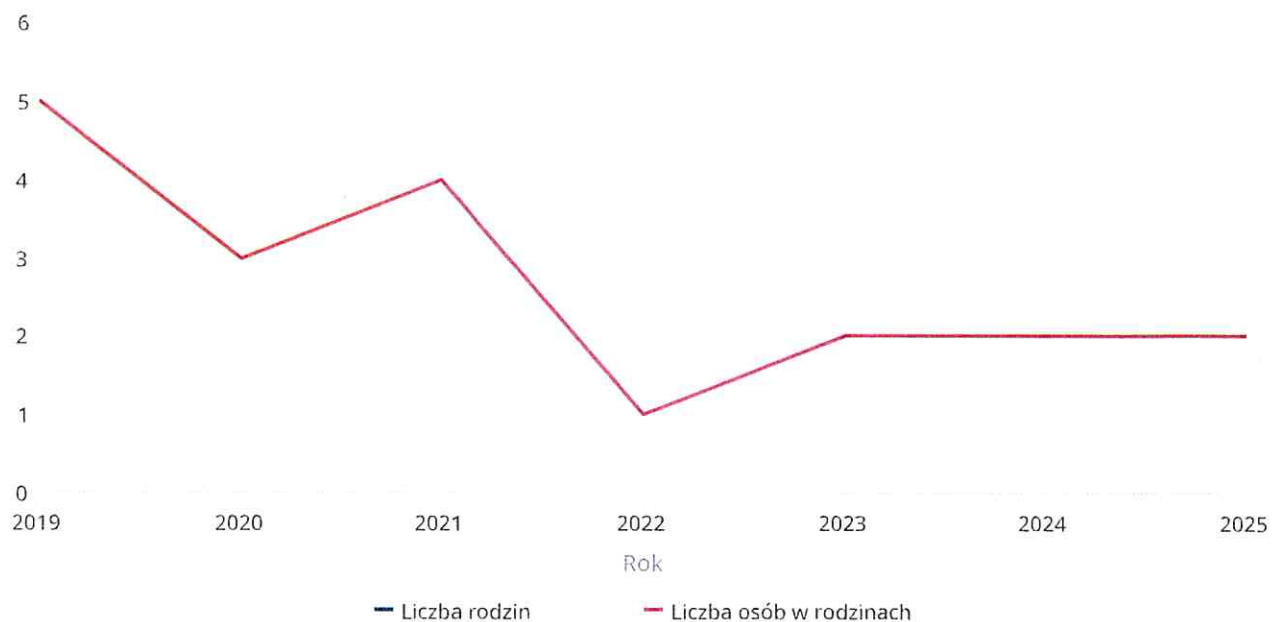
Liczba świadczeniobiorców

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2019	5	5
2020	3	3
2021	4	4
2022	1	1
2023	2	2
2024	2	2
2025	2	2

Korzystający z pomocy społecznej

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	8 452	8 838	8 838
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	291	269	269
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	2	7	7
Wiek 0-17	4	29	21	21
Wiek produkcyjny *	5	229	207	207
Wiek poprodukcyjny **	6	33	41	41
Liczba rodzin	7	291	76	76
Liczba osób w rodzinach	8	291	104	104
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	147	165	165
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	1	5	5
Wiek 0-17	11	8	14	14
Wiek 18-59	12	120	121	121
Wiek 60 lat i więcej	13	19	30	30
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	38	41	41
Liczba rodzin	15	38	41	41
Liczba osób w rodzinach	16	38	41	41
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	0	0	0
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie wykonuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie Zarządzenia Starosty Dzierżoniowskiego Nr 43/2011 z dnia 28 grudnia 2011 roku. Podstawowym obowiązkiem organizatora jest utworzenie zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej, który realizuje szereg zadań przewidzianych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie:

1. prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
  2. kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
  3. organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
  4. zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
  5. organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
  6. zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
  7. zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
  8. organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
  9. współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkiem pomocy społecznej, centrum usług społecznych, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
  10. prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
  11. zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
  12. dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
  13. prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;
  14. przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
  15. zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
  16. zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;
  17. przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
  18. zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
  19. organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki.
- Dyrektor PCPRiOZ w Dzierżoniowie wyznacza również koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy udzielają pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizowaniu zadań wynikających z pełnionych funkcji. Ponadto PCPRiOZ wypłaca świadczenia pieniężne rodzinom zastępczym, wydaje skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych, a także pomaga osobom usamodzielnianym opuszczającym po osiągnięciu pełnoletniości pieczę zastępczą. Natomiast zgodnie z art. 180 pkt. 14 stawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie należy sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie oraz przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty przez rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie:

1. opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
2. prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
3. przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
4. pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
5. pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
6. umieszczanie skierowanych osób w domu pomocy społecznej;

7. prowadzenie mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
8. prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
9. udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
10. szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
11. doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
12. podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
13. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
14. sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej.

Zadania własne oraz z administracji rządowej z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżonowie :

1. opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
2. współuczestnictwo w opracowaniu i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
3. współuczestnictwo w opracowaniu i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym, mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
4. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

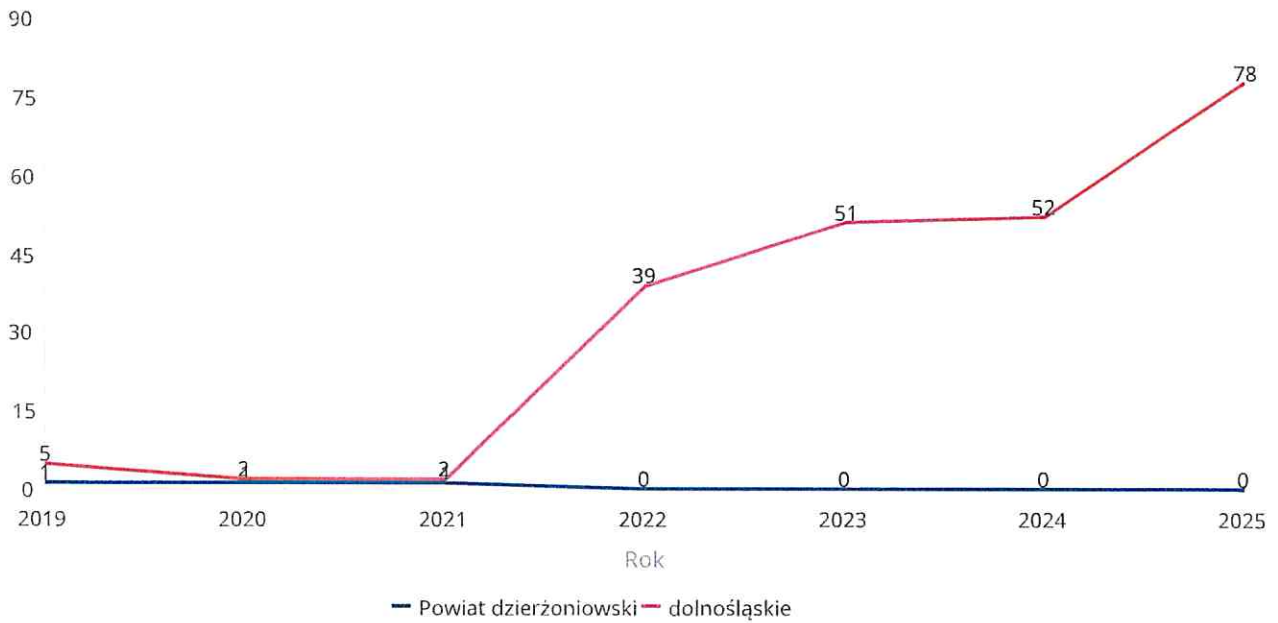
Zadania z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżonowie:

1. opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
  - rehabilitacji społecznej,
  - przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
2. podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;
3. opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
4. współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej tych osób;
5. dofinansowanie :
  - uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
  - zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
  - likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
  - rehabilitacji dzieci i młodzieży,
  - usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika;
6. dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Liczba osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców w województwie

	Liczba osób						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Powiat dzierzoniowski	1	1	1	0	0	0	0
dolnośląskie	5	2	2	39	51	52	78

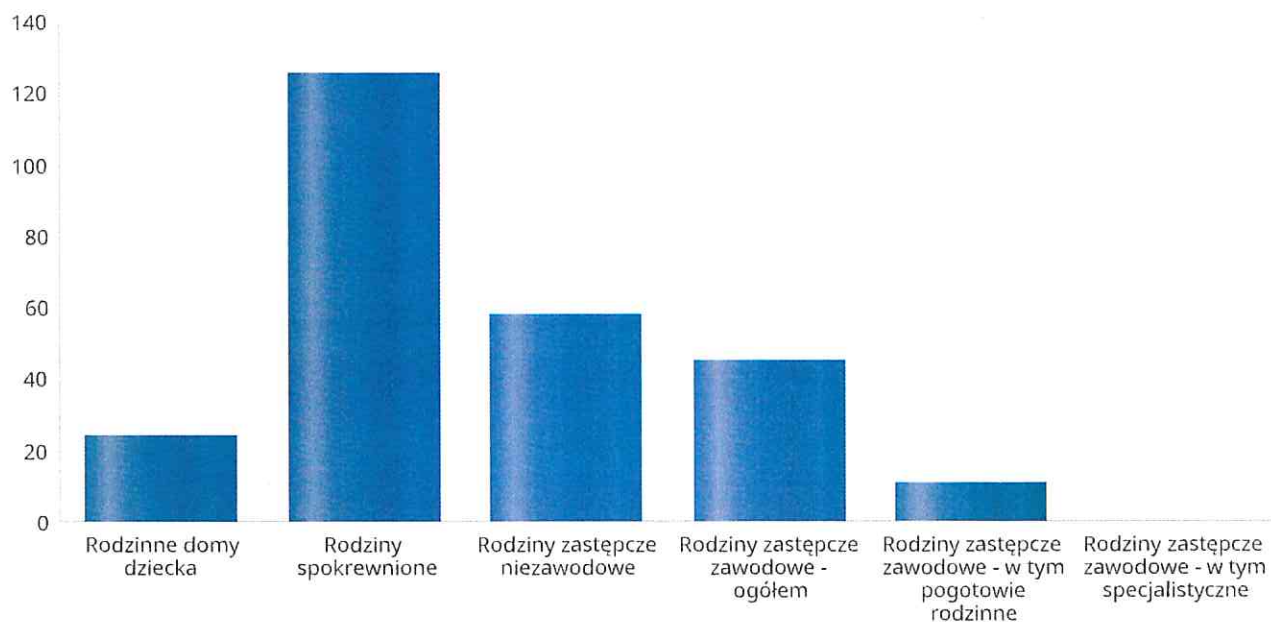
Liczba osób

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach, rodzinach spokrewnionych z dzieckiem, w rodzinach zastępczych niezawodowych, zastępczych zawodowych, w tym rodzinach zastępczych specjalistycznych, rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego

Forma pieczy:	Liczba dzieci
Rodzinne domy dziecka	24
Rodziny spokrewnione	125
Rodziny zastępcze niezawodowe	58
Rodziny zastępcze zawodowe - ogółem	45
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym pogotowie rodzinne	11
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym specjalistyczne	0

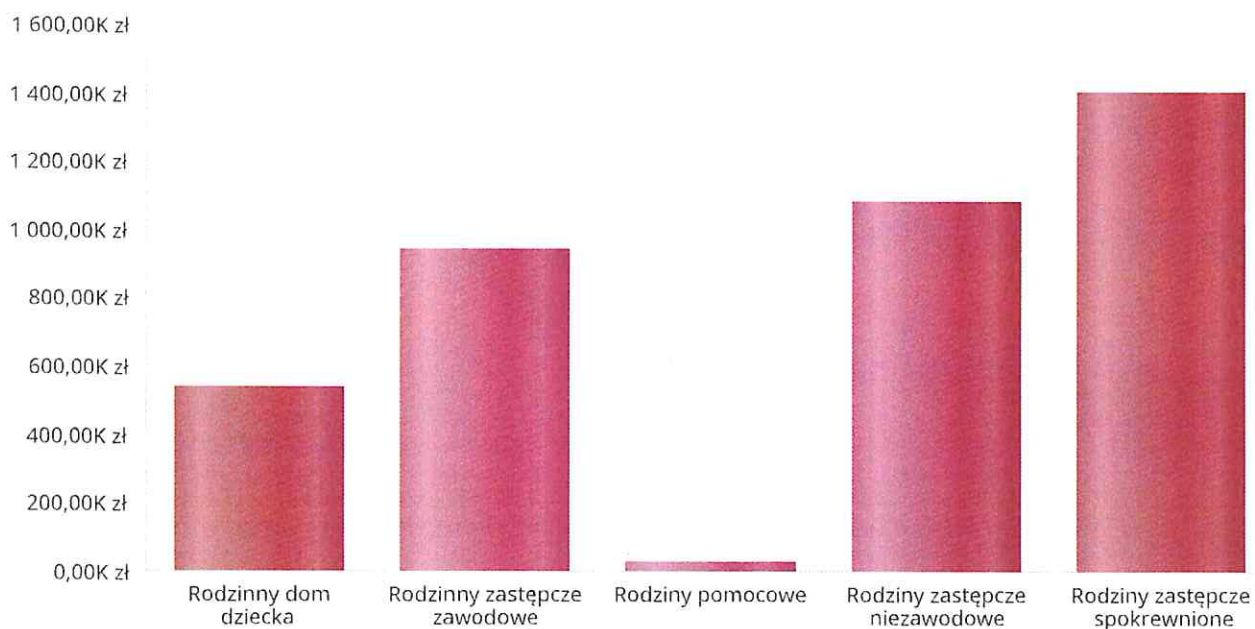
Liczba dzieci

Kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko

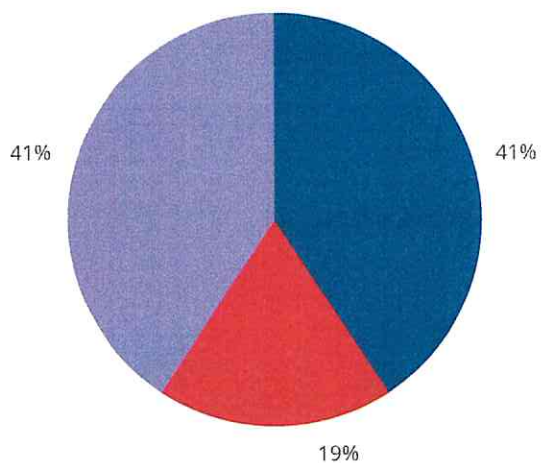
Rodzaj świadczenia	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze zawodowe	Rodziny pomocowe	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione
Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka	539 514,00 zł	943 060,00 zł	27 212,00 zł	1 079 129,00 zł	1 401 156,00 zł

Kwoty świadczeń

Liczba osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawczej

Grupa	Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej	Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych	Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych	Odływ z rodzin zastępczych zawodowych	Odływ z rodzinnych domów dziecka
Dzieci powyżej 18 roku życia	11	5	11	0	0

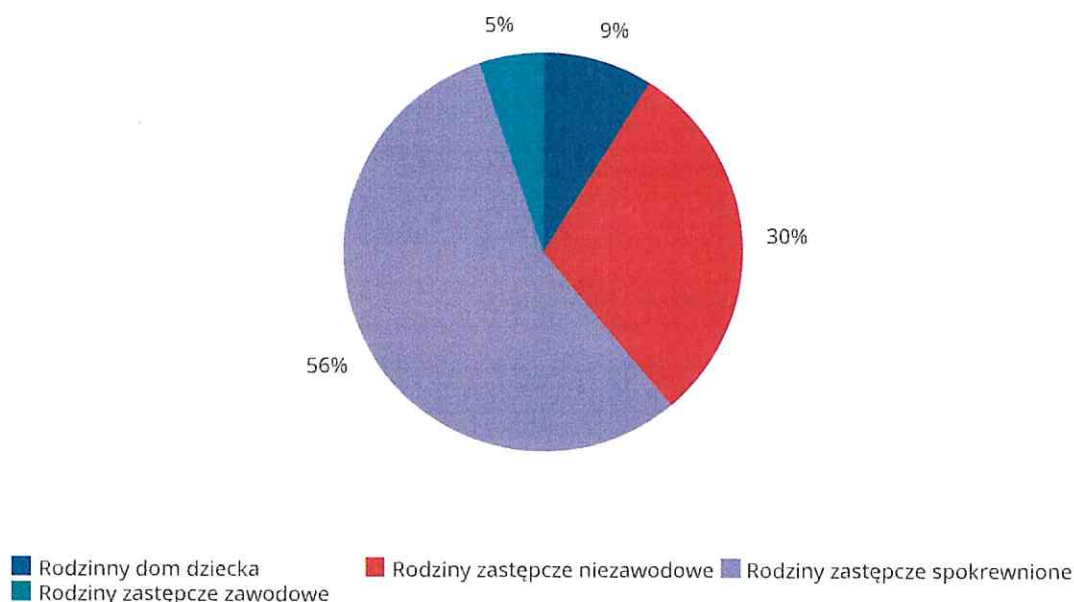

- Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych
- Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych
- Odływ z rodzin zastępczych zawodowych
- Odływ z rodzinnych domów dziecka

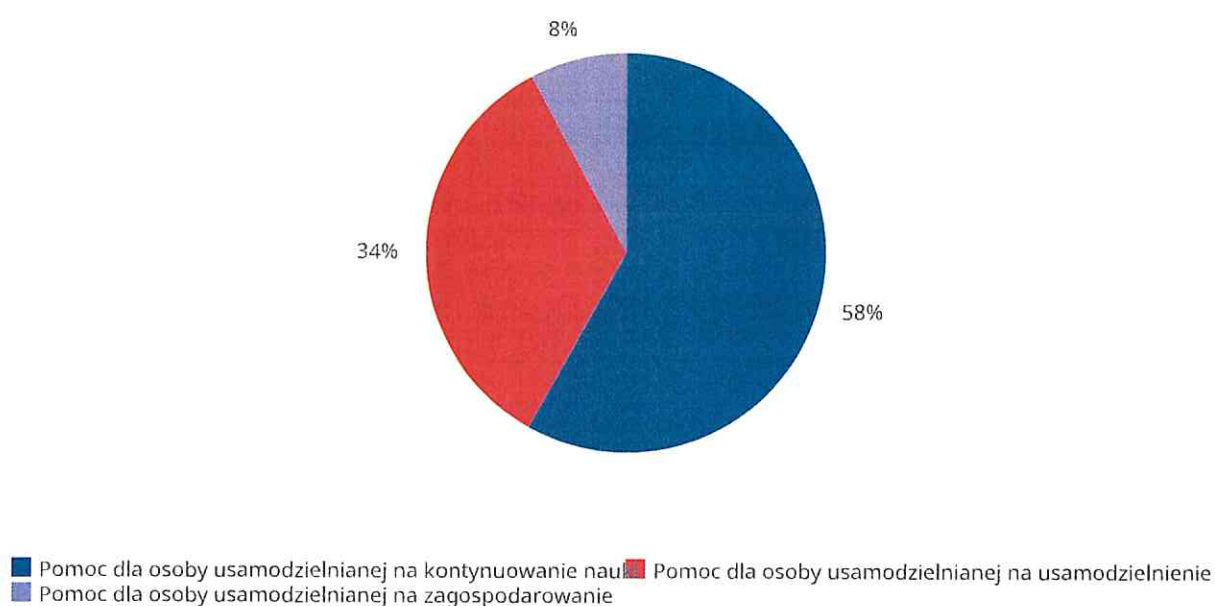
Kwota w złotych ogółem świadczeń na usamodzielnienia w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze

Rodzaj usamodzielnienia	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze zawodowe
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	27 324,00 zł	31 072,00 zł	114 633,00 zł	6 072,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	0,00 zł	54 953,00 zł	39 984,00 zł	9 991,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	0,00 zł	6 399,00 zł	17 835,00 zł	0,00 zł

Procentowy udział wydatków wg rodzaju placówki

Procentowy udział wydatków wg rodzaju usamodzielnienia

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR
wypełniają wyłącznie powiaty i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ				
Liczba osób korzystających z usług	1	0	0	10
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	2	2	8
Kwota świadczeń w złotych	3	7 715	3 719	75 616
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	0	0	6
Kwota świadczeń w złotych	5	0	0	30 990
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	2	2	1
Kwota świadczeń w złotych	7	7 715	3 719	1 240
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ				
Liczba osób	8	0	0	7
Kwota świadczeń w złotych	9	0	0	43 386
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	6 391 136	6 619 728	6 025 216
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	57	76	40
Wartość dofinansowania w złotych	12	296 187	310 653	250 000
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	263	299	150
Wartość dofinansowania w złotych	14	397 710	378 013	250 000
ZAOPIATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	1 052	1 049	1 000
Wartość dofinansowania w złotych	16	2 045 949	2 166 896	1 690 083
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	63	108	90
Wartość dofinansowania w złotych	18	274 621	524 606	450 000
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	63	108	90
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	20	16	20	25
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	1 303	1 636	1 800
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	49 300	48 850	50 000
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	23	0	0	0

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Dział ten nie dotyczy działalności PCPRiOZ, ponieważ uwzględnia informacje dotyczące realizacji dodatków mieszkaniowych i energetycznych realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej.

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez jednostki pomocy społecznej i inne jednostki udzielające pomocy i wsparcia. W Powiecie Dzierżoniowskim oprócz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane z budżetu powiatu:

- Dom Pomocy Społecznej w Bielawie z filią w Niemczy dla osób przewlekle somatycznie chorych,
- Powiatowe Centrum Opieki i Wychowania w Pieszycach, w skład którego wchodzi pięć placówek opiekuńczo-wychowawczych: cztery o charakterze socjalizacyjnym i jedna o charakterze interwencyjnym,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Piławie Górnej oraz przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Dzierżoniowie. Głównym celem działalności WTZ jest aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych. Organizowane zajęcia warsztatowe mają charakter terapeutyczny i stanowią formę rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie umożliwia również korzystanie z bezpłatnych i indywidualnych konsultacji psychologicznych. Z takiej formy pomocy mogą skorzystać osoby i rodziny, które doświadczyły trudności w rozwiązywaniu problemów życiowych,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej - działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie. Pracownicy OIK udzielają wsparcia psychologicznego oraz pomocy prawnej i socjalnej osobom znajdującym się w kryzysie. Każdy mieszkaniec powiatu dzierżoniowskiego może skorzystać z pomocy w zakresie: wsparcia psychologicznego, socjalnego, pedagogicznego, a także wsparcia interwenta kryzysowego oraz terapeuty uzależnień. Dodatkowo osoby znajdujące się w kryzysie mogą w OIK uzyskać pomoc z obszaru doradztwa zawodowego i prawnego oraz w postaci całonocnego schronienia. Od 2021 roku mieszkańcy mogą korzystać z terapii par oraz konsultacji dla osób po stracie;
- mieszkania treningowe - znajdują w Piławie Górnej przy ulicy Szkolnej 6, w wyodrębnionych lokalach SOSW, natomiast prowadzenie mieszkań treningowych powierzono Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie. Mieszkania przeznaczone są dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą oraz inne specjalistyczne placówki i instytucje;
- Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Dzierżoniowie - siedzibą Ośrodka Wsparcia jest Dzierżoniów, ul. Poczтовая 14a/5, natomiast gabinety terapeutyczne znajdują się w Dzierżoniowie przy ulicy Piastowskiej 1. Celem działalności Powiatowego Ośrodka Wsparcia jest świadczenie specjalistycznego poradnictwa oraz zapewnienie schronienia mieszkańcom Powiatu Dzierżoniowskiego, wymagającym dalszych oddziaływań pozwalających na efektywne wyjście z trudnej sytuacji życiowej oraz utrwalenie dotychczas wprowadzonych zmian. W Ośrodku można korzystać z pomocy i wsparcia terapeuty uzależnień, psychoterapeuty i psychologa.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucję prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci domów pomocy społecznej, mieszkań treningowych i wspomaganych.

W poniższej tabeli w rubryce roczny koszt prowadzenia mieszkań treningowych wprowadzono kwotę, którą PCPRiOZ opłaca za media i inne opłaty zgodnie z notą obciążeniową otrzymywaną ze SOSW w Piławie Górnej. W związku z tym, iż mieszkania prowadzone są przez tutaj Centrum nie da się wyodrębnić osobno innych kosztów prowadzenia mieszkania. Nie wpisano również kwoty prowadzenia jednostki specjalistycznego poradnictwa gdyż wydatki na te działania ujęte są w jednym rozdziale budżetu PCPRiOZ - 85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej. Wydatki w 2025 r. w tym rozdziale wyniosły 140 894,80 zł. Również kadra mieszkań treningowych nie została ujęta w tabeli, gdyż zadania związane z obsługą mieszkań treningowych (przyjmowanie wniosków, przeprowadzanie wywiadu środowiskowego, wydawanie decyzji administracyjnych, nadzór nad mieszkaniami) należą do pracowników zatrudnionych w PCPRiOZ. W Centrum nie ma pracownika, do którego wyłącznych zadań należy obsługa mieszkań treningowych. W kadrze jednostki specjalistycznego poradnictwa znajduje się 3 psychologów (w tym 2 zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej, którzy nie zostali ujęci w tabeli), 2 pracowników socjalnych, Zastępca Dyrektora, którzy stanowią również kadrę PCPRiOZ oraz OIK.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODMIOT PROWADZĄCY NA ZLECENIE POWIATU - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - POWIAT - liczba jednostek
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	1
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE	0	2
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	0	1
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	0	1
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	0	1
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	1

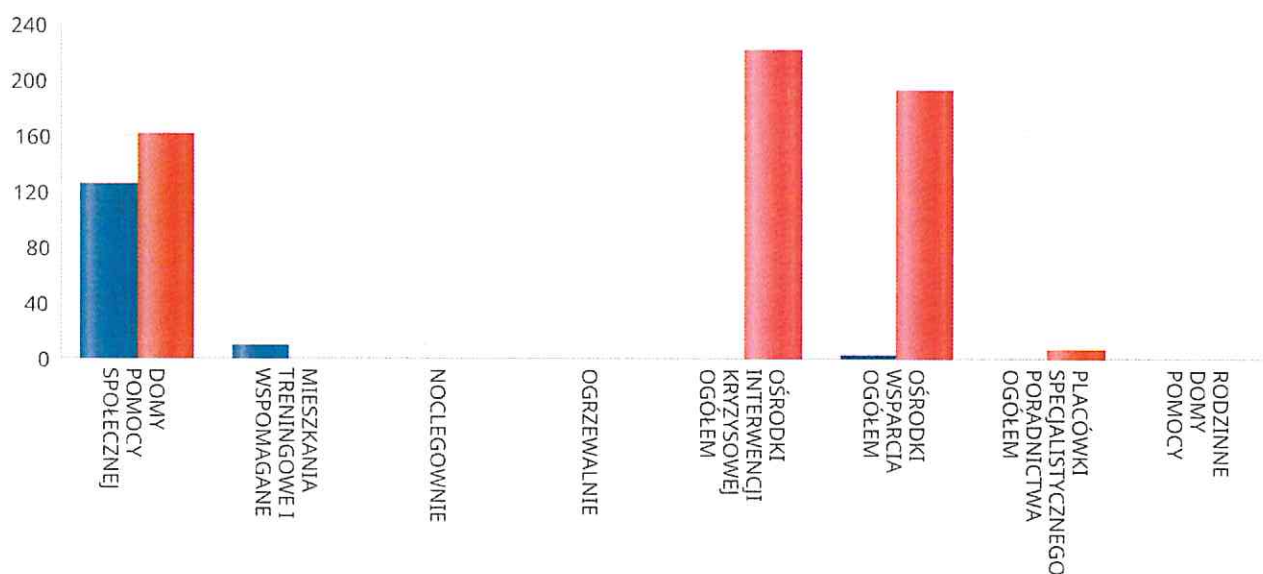
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Jednostka	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	125	161
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE	10	1
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	x	221
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	3	192
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	x	7
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

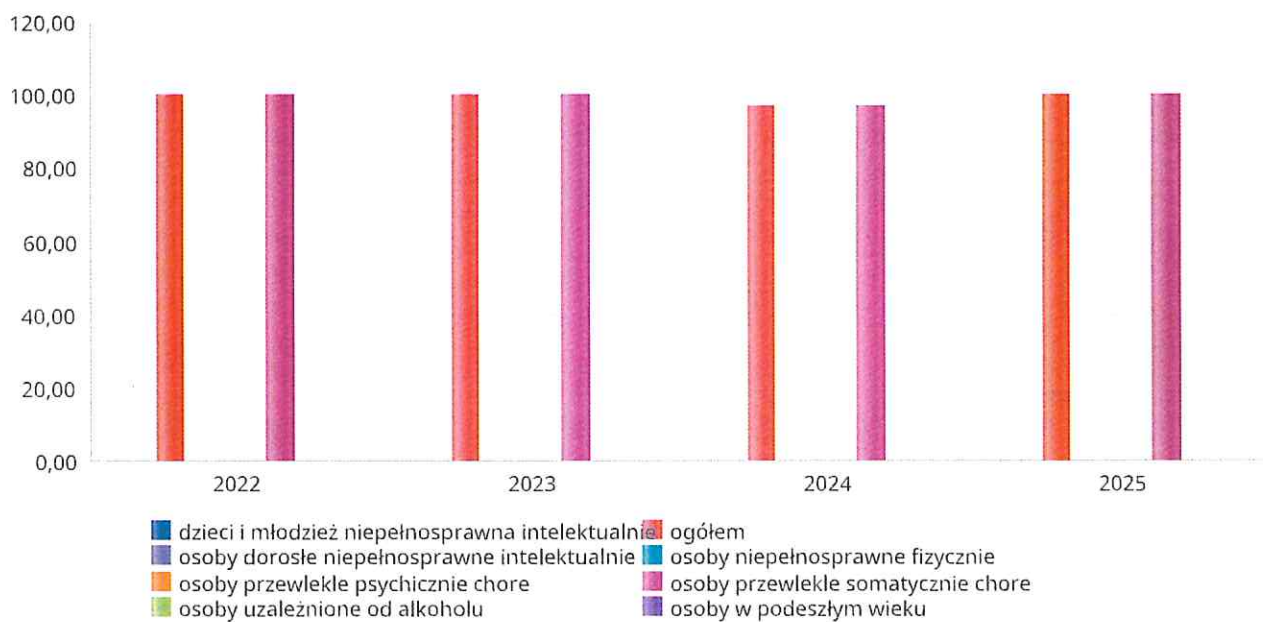

Nasylenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %			
	2022	2023	2024	2025
ogółem	100,00	100,00	96,67	100,00
osoby w podeszłym wieku				
osoby przewlekle somatycznie chore	100,00	100,00	96,67	100,00
osoby przewlekle psychicznie chore				
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie				
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie				
osoby niepełnosprawne fizycznie				
osoby uzależnione od alkoholu				

Nasylenie usługami w DPS-ach

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat bolesławiecki	3	0	0	0	0	1	0	1	1
Powiat dzierzoniowski	7	1	2	0	0	1	1	1	1
Powiat górski	2	1	0	0	0	0	0	0	1
Powiat głogowski	6	1	2	0	0	1	1	0	1
Powiat jaworski	4	1	1	0	0	0	1	0	1
Powiat jeleniogórski	7	5	0	0	0	1	0	0	1
Powiat kamiennogórski	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat kłodzki	11	6	1	0	0	1	1	1	1
Powiat legnicki	11	2	5	0	0	1	2	0	1
Powiat lubański	5	0	0	0	0	1	2	1	1
Powiat lubiński	7	0	4	0	0	1	0	1	1
Powiat lwówecki	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat milicki	5	2	0	0	0	1	1	0	1
Powiat oleśnicki	6	2	2	0	0	0	0	1	1
Powiat oławski	4	1	1	0	0	1	0	0	1
Powiat polkowicki	5	0	2	0	0	1	0	1	1
Powiat strzebiński	3	0	1	0	0	0	1	0	1
Powiat trzebnicki	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat wałbrzyski	3	0	1	0	0	0	1	0	1
Powiat wołowski	5	1	1	0	0	0	2	0	1
Powiat wrocławski	5	1	1	0	0	0	2	0	1
Powiat zgorzelecki	6	3	0	0	0	0	2	0	1
Powiat ząbkowicki	7	5	0	0	0	0	0	1	1
Powiat złotoryjski	5	0	1	0	0	1	1	1	1
Powiat średzki (dolnośląskie)	4	1	0	0	0	0	1	1	1
Powiat świdnicki (dolnośląskie)	7	2	2	0	0	1	1	0	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	3	3	3
Liczba osób korzystających	2	172	192	192
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	2	2	2
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	270 853	285 654	427 383
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	0	0	0
Liczba osób korzystających	8	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	9	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	0	0	0
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	125	125	125
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	0	0	0
Liczba osób korzystających	3	161	161	161
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	33	38	38
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	1	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	1	1	2
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	68	68	68
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	10 082 716	11 678 940	11 446 647
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	10	10	10
Liczba osób korzystających	11	3	1	1
Liczba osób umieszczonych	12	3	1	1
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	27 905	31 607	32 900
OSRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	8	8	8
Liczba osób korzystających	17	241	221	221
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	18	12	7	7

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	5	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	0	0	0
Liczba osób korzystających	22	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	66	66	66
Liczba osób korzystających	26	63	61	61
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	49	47	47
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	6 947 761	7 723 593	7 996 722
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	34	X	X	X
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	95	95	95
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	41	41	41
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	3 552 753	3 714 573	4 063 467
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	38	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych	3	0	0

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
	(wg stanu na 31 grudnia danego roku)				
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4		0	0	0

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W strukturze powiatu dzierzoniowskiego funkcjonują trzy jednostki organizacyjne pomocy społecznej: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniuwie, Dom Pomocy Społecznej w Bielawie oraz Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Dzierżoniuwie. Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który również zgodnie z ustawą o pomocy społecznej jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej został w naszym powiecie włączony w strukturę PCPRiOZ w Dzierżoniuwie.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. w PCPRiOZ w Dzierżoniuwie zatrudnionych było 27 osób w tym: kadra kierownicza stanowiła 4 osoby – Dyrektor i Zastępca dyrektora PCPRiOZ, Główny księgowy oraz Przewodniczący PZON. Ponadto, w tut. Centrum na dzień 31 grudnia 2025 r. zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych i 21 pozostałych pracowników.

Spośród zatrudnionych w PCPRiOZ pracowników 26 osób posiada wykształcenie wyższe, a 1 osoba posiada wykształcenie średnie. Wśród pracowników 4 osoby posiadają specjalizację z organizacji pomocy społecznej. Ponadto 4 pracowników ukończyło studia podyplomowe z zakresu interwencji kryzysowej. W 2025 r. w PCPRiOZ w Dzierżoniuwie było zatrudnionych 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto 5 pracowników PCPRiOZ oprócz zajmowanego stanowiska psychologa, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i pracownika socjalnego wykonywało zadania w ramach prowadzonego specjalistycznego poradnictwa, mieszkań treningowych i w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w tut. Centrum. Na dzień 31 grudnia 2025 r. w Domu Pomocy Społecznej w Bielawie zatrudnionych było 68 osób w tym 3 pracowników socjalnych. Dyrektor DPS posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. w Powiatowym Ośrodku Wsparcia w Dzierżoniuwie zatrudnione były 2 osoby. Kierownik jednostki posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Zatrudnienie pomocnicze oznacza osoby, które w ciągu roku wspierały swoją pracą realizację zadań jednostki w formie wolontariatu, zatrudnienia subsydiowanego lub stażu. Wolontariuszem jest każda osoba fizyczna, która dobrowolnie i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz uprawnionych organizacji i instytucji na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Przez zatrudnienie subsydiowane rozumie się osoby zaangażowane przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej w ramach umów realizowanych na podstawie skierowań/porozumień z urzędami pracy (tj. roboty publiczne, prace interwencyjne). Natomiast staż to nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. W 2025r. PCPRiOZ w Dzierżoniuwie nie korzystał z zatrudnienia pomocniczego. Natomiast korzystał ze zwrotu kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne podmiotowi prowadzącemu dom pomocy społecznej lub jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zatrudniających skierowanych bezrobotnych lub poszukujących pracy z Powiatowego Urzędu Pracy w Dzierżoniuwie dla 5 osób.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej, w skład których wchodzi specjaliści z zakresu pracy socjalnej, specjaliści z zakresu pracy z rodziną oraz inni specjaliści realizujący zadania usług pomocy społecznej tworzone są zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w ośrodkach pomocy społecznej, a nie w powiatowych centrach pomocy rodzinie. Natomiast w ramach struktury organizacyjnej PCPRiOZ znajduje się Zespół do spraw rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej. Skład zespołu stanowiło: 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 2 pracowników socjalnych oraz 3 psychologów (1 na etacie oraz 2 na podstawie umowy cywilnoprawnej).

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W poniższym rozdziale wyszczególnione zostały wszystkie poniesione wydatki przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej związane z wykonywaniem zadań własnych i zleconych w obszarze udzielanej pomocy i wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, form wsparcia, programów i projektów według klasyfikacji budżetowej. Zostały tutaj uwzględnione wszystkie środki bez względu na źródło pochodzenia, zarówno środki budżetu państwa, jak i środki własne. Wydatki zostały podzielone ze względu na następujące kategorie : 851 – ochrona zdrowia, 852- pomoc społeczna, 853- pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, 854 – edukacyjna opieka wychowawcza, 855- rodzina. Niniejszy rozdział jest zgodny ze sprawozdaniem budżetowym Rb28S Powiatu Dzierżoniowskiego oraz PCPRiOZ w Dzierżoniuwie.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	27 919 455	32 020 779	34 360 830
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	9 581 435	11 284 095	13 470 764
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	10 082 716	11 678 939	11 446 647
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0
85203 - Ośrodki wsparcia	9	270 853	285 654	427 383
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	11	26 455	21 846	92 899
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	26 455	21 846	92 899
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	0	0	0
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	16	0	0	0
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	18	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	20	0	0	0
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	1 587 652	2 089 749	2 607 280
w tym: w budżecie PCPR	22	1 587 652	2 089 749	2 607 280
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	X	X	X
w tym: w budżecie OPS	24	X	X	X
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania treningowe i wspomagane oraz ośrodki interwencji kryzysowej	25	149 793	140 895	362 805
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	149 793	140 895	362 805
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	0	0	0
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	0	0	0
w tym: w budżecie OPS	30	0	0	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	95 506	4 316	4 619
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	3 596	4 316	4 619
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	370 680	381 514	371 514
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	43	1 425 031	1 548 046	1 520 447
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	1 425 031	1 548 046	1 520 447
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	178 393	173 511	42 470
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	178 393	173 511	42 470
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	33 743	47 660	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	72 844	102 251	36 504
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	72 844	102 251	36 504
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	80 950	89 150	90 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	0	0	0
85504 - Wspieranie rodziny	57	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	6 438 014	7 568 208	9 119 550
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	5 978 606	7 038 034	8 561 750
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	7 106 825	7 889 040	8 238 712
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	159 065	165 447	241 990
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne,	69	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów				
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	0	0	0
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopie wychowawczym, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków kłesk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W 2025 r. PCPRiOZ w imieniu Powiatu realizował Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością – edycja 2025. Celem programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia przy wykonywaniu czynności dnia codziennego, pomoc uczestnikom w funkcjonowaniu w życiu społecznym, ograniczanie skutków niepełnosprawności, stymulacja do podejmowania aktywności na różnych szczeblach życia codziennego. Program miał również na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością.

Z usług asystenta mogły skorzystać:

dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,

osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie o znacznym bądź umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystenta obejmowały pomoc w:

wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, świątynie, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne i sportowe), zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji, załatwianiu spraw urzędowych, nawiązywaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami, korzystanie z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy), wykonywanie czynności życia dnia codziennego – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do lub z placówki oświatowej (pod warunkiem, że szkoła nie zapewnia takich usług). Program był finansowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ze środków Funduszu Solidarnościowego.

W programie wzięło udział 100 osób z niepełnosprawnością (w tym 69 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 18 osób dorosłych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 13 dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności).

Na realizację programu wydatkowano łącznie 1 576 827,28 zł, z czego:

na usługi asystenta – 1 546 902,11 zł,

na koszty dojazdu własnym transportem, na zakup biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, sportowe – 27 688,13 zł,

koszt ubezpieczeń OC lub NNW asystentów – 2 237,04 zł.

W 2025 roku Powiat Dzierżoniowski ponownie przystąpił do programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 pozyskując na ten cel środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 220 320,00 zł. Informacje o programie zostały umieszczone na stronie internetowej Starostwa Powiatowego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia oraz w lokalnych mediach.

Celem programu było uzyskanie doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Rodzice bądź opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobą z niepełnosprawnością mogli skorzystać z pomocy wytchnieniowej w 2025 roku przez 7 dni w tygodniu w maksymalnej liczbie do 12 godzin dziennie. Każdorazowo liczba godzin była ustalana według potrzeby rodzica bądź opiekuna. Usługa była świadczona w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej i jej opiekuna. Często rodzice/opiekunowie sprawujący 24-godzinną opiekę nad osobą niepełnosprawną byli pozbawieni wolnego czasu na odpoczynek, na zadbanie o własne zdrowie fizyczne, psychiczne i relaks. Dla takich rodziców/opiekunów trudnością jest nawet prowadzenie gospodarstwa domowego z powodu braku czasu, sił a nawet snu. Uczestnictwo w Programie pozwoliło czasowo odciążyć członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnieniu czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponowały czasem dla siebie, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Uczestnikiem programu mógł być członek rodziny lub opiekun zamieszkujący i sprawujący nad osobą niepełnosprawną wymagającą wysokiego poziomu wsparcia do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobą posiadającą orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej.

W pierwszej kolejności ze wsparcia mogli skorzystać rodzice bądź opiekunowie osób z niepełnosprawnością, dla których to osób było to jedyne wsparcie i nie korzystały one w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia ze wsparcia asystenta osobistego, oraz te, które stałe przebywały w domu i nie korzystały z ośrodka wsparcia lub placówek pobytu całodobowego.

W 2025 roku z opieki wytchnieniowej skorzystało łącznie 23 opiekunów osób niepełnosprawnych, w tym 5 opiekunów dzieci niepełnosprawnych do 16 roku życia oraz 18 opiekunów osób z orzeczeniem o stopniu znacznym bądź równoważnym. W przypadku 1 opiekuna dzieci opieka była sprawowana dla dwójki dzieci. Członek rodziny bądź opiekun w ramach programu mógł wykorzystać 180 godzin wsparcia w trakcie realizacji programu.

W trakcie realizacji programu wykorzystano 4 108 godzin i po odliczeniu kosztów pracy, podatku i składek na ubezpieczenie społeczne wypłacono 203 708,10 zł. Program cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Powiatu Dzierżoniowskiego.

Od dnia 1 lipca 2024 roku zgodnie z Uchwałą nr 62 Rady Ministrów z 19 czerwca 2024 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” uruchomiono program dofinansowania wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej, w postaci dodatku motywacyjnego. Program jest adresowany do pracowników zatrudnionych w ramach stosunku pracy w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Dodatek motywacyjny wynosi 1 000,00 zł brutto miesięcznie. PCPRiOZ w Dzierżoniowie na ten cel otrzymał dotację w wysokości 169.457,00 zł. Przyznana dotacja, w wysokości 164.019,78 zł. została wydatkowana do dnia 31.12.2025 r., pozostała kwota dotacji, w wysokości 5.437,22 zł. została zwrócona. Liczba osób, którym wypłacono dodatek za okres od dnia 01.01.2025 r. do dnia 31.12.2025 r. – 14 osób.

Natomiast Uchwałą nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r, uruchomiono program adresowany do pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zatrudnionych przez jednostki organizacyjne gmin, powiatów, województw oraz do pracowników zatrudnionych przez podmioty niepubliczne, które zgodnie z art. 190 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizują ww. zadania na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego, tj. do koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest realizowane również w formie dodatku do wynagrodzenia w wysokości 1 000,00 zł brutto w okresie od dnia 1 lipca 2024 roku do dnia 31 grudnia 2027 roku. Z ww. dotacji w okresie od dnia 1 stycznia 2025 roku do dnia 31 grudnia 2025 roku skorzystało 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – otrzymana kwota dotacji na ten cel 85.469,53, wydatkowana kwota 84.852,52 zł, zwrócono 617,01 zł.

Natomiast zgodnie z Uchwałą Nr 61 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domu dziecka na lata 2024-2027” z dniem 1 lipca 2024 roku uruchomiono program dofinansowujący wynagrodzenia przysługujące rodzinom zastępczym zawodowym i prowadzącym rodzinne domy dziecka. Dofinansowanie jest realizowane w formie dodatku do wynagrodzenia w wysokości 1 000,00 zł brutto w okresie od dnia 1 lipca 2024 roku do dnia 31 grudnia 2027 r. W 2025 r. na ten cel PCPRiOZ w Dzierżoniowie otrzymał dotację w wysokości 191.391,91 zł, z czego wydatkowano kwotę 191.391,20 zł, zwrócono 0,71 gr. Z dofinansowania skorzystało 14 rodzin.

W 2025 r. Powiat Dzierżoniowski kontynuował realizację projektu pn. Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny Uczeń”. W programie uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych posiadający orzeczenie o niepełnosprawności (do 16 roku życia), stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Umowy z pierwszej edycji zostały w całości rozliczone. W drugiej edycji projektu podpisano 21 umów o przyznanie 3 500,00 zł jednorazowego stypendium. Ma ono na celu wyrównanie szans uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych wynikających z niepełnosprawności. Pomoc stypendialna umożliwi sfinansowanie zarówno pomocy dydaktycznych, podręczników, kosztów związanych z nauką w szkole, jak również różnych zajęć (np. wyrównawczych, rehabilitacyjnych sportowych, psychologicznych). Tak jak w pierwszej edycji przyznane stypendium wypłacane będzie w dwóch transzach – I transza po podpisaniu umowy o przyznaniu stypendium, II transza – po przedstawieniu sprawozdania z realizacji umowy. Końcowe rozliczenie umów wyznaczone jest na 31 marca 2026 r.

W grudniu 2025 r. Powiat Dzierżoniowski uzyskał dofinansowanie w ramach Rządowego programu wspierania powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2025 r. stanowiącego załącznik do Uchwały nr 172 Rady Ministrów z dnia 09 grudnia 2025 r. Celem programu było wsparcie powiatu w realizacji zadań własnych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. W ramach programu powiat otrzymał środki na wynagrodzenia: maksymalnie do 965,00 zł miesięcznie dla rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka oraz maksymalnie do 1200,00 zł miesięcznie dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. Powiat Dzierżoniowski otrzymał kwotę 163.825,00 zł, która w całości została wydatkowana. Środki te pochodziły z Funduszu Pracy.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W 2025 roku Powiat Dzierżoniowski nie zlecał organizacjom pozarządowym zadań z pomocy społecznej.

10. Wnioski końcowe

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Bardzo istotną rzeczą w szeroko pojętym „pomaganiu” rodzinie jest umiejętność wykorzystania zasobów społeczności lokalnej. Osoby pracujące z rodziną muszą posiadać dogłębną znajomość zasobów lokalnych i w odpowiedni sposób z nich korzystać dla zaspokojenia potrzeb swoich podopiecznych. Jedną z głównych, podstawowych usług świadczonych przez osoby pracujące z rodziną jest kierowanie ich do tych instytucji, które w konkretnej sytuacji mogą udzielić im najskuteczniejszej pomocy. Aktualnie pomoc społeczna to nie tylko wypłacanie świadczeń i bierne korzystanie z pomocy, ale przede wszystkim praca z klientem nad zmianą i wspólnie ustalanie celów, jakie chce się osiągnąć. Niewątpliwie, by osiągnąć najlepszy skutek trzeba mieć szerokie rozeznanie w sytuacji konkretnej osoby czy rodziny, by pomoc niesiona była z procentującymi w przyszłości efektami, by człowiek mógł w przyszłości samodzielnie stawić czoła problemom.

Ocena zasobów pomocy społecznej wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny. Dzięki przygotowaniu oceny zasobów pomocy społecznej możliwe jest uzyskanie pełnego obrazu efektywności działań z zakresu pomocy społecznej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie. Na terenie powiatu dzierżoniowskiego w 2025 r. oprócz PCPRiOZ działały instytucje pomocy i wsparcia takie jak: Dom Pomocy Społecznej w Bielawie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Powiatowe Centrum Opieki i Wychowania w Pieszycach, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Dzierżoniowie oraz mieszkania treningowe dla osób usamodzielnianych.

Na moment sporządzania ww. oceny można jednoznacznie stwierdzić, że działania zmierzające do poszerzenia oferty zarówno OIK jak i Ośrodka Wsparcia były dobrym krokiem, który warto kontynuować. Posiadanie odpowiedniego zaplecza w obszarze interwencji kryzysowej i wsparcia specjalistycznego w tym psychologicznego jest niezbędnym elementem działalności powiatu, który umożliwi wyjście naprzeciw osobom w sytuacjach kryzysowych. Osoby znajdujące się w kryzysie oraz potrzebujące specjalistycznej pomocy i wsparcia mogą korzystać obecnie z trzech instytucji na poziomie powiatu – Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Powiatowego Ośrodka Wsparcia oraz szeroko pojętego specjalistycznego poradnictwa świadczanego przez PCPRiOZ. Instytucje te na co dzień zapewniają pomoc psychologa, psychoterapeuty, terapeuty uzależnień, prawnika, interwenta kryzysowego. OIK i POW w razie potrzeby zapewniają schronienie osobom znajdującym się w kryzysie. Duży wybór pomocy specjalistów, dostępna lokalizacja niemająca pejoratywnych skojarzeń, przyjazne gabinety i brak odpłatności za usługi zachęcało mieszkańców do skorzystania z pomocy i zadbania o swoje zdrowie nie tylko fizyczne, ale i psychiczne. Niestety środki zaplanowane na ten cel są coraz bardziej niewystracające do potrzeb mieszkańców. Ponadto znalezienie specjalistów również stanowi problem (brak możliwości zapewnienia specjalistom stawki jak w praktykach prywatnych). W związku z rosnącymi potrzebami mieszkańców naszego powiatu tak jak wskazywano w roku poprzednim Ośrodki Pomocy Społecznej naszego powiatu zwracają się o umieszczenie kobiet wraz z małoletnimi dziećmi w ośrodku wsparcia jakim jest dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, którego obecnie nie posiadamy w powiecie. Prowadzenie tych domów jest zadaniem własnym powiatu. W ramach posiadanej infrastruktury wsparcie tym osobom obecnie możemy zapewnić poprzez OIK oraz Ośrodek Wsparcia.

Tak jak w poprzednich latach wzrastają również potrzeby osób niepełnosprawnych, które nie są całkowicie możliwe do zaspokojenia ze środków finansowych otrzymanych z PFRON. Kwota dotacji z PFRON otrzymana na 2026 rok jest mniejsza niż w 2025 roku. Natomiast w związku z ujemnym przyrostem naturalnym (społeczeństwo starzejące się) oraz coraz większą liczbą osób składających wnioski do PZON w Dzierżoniowie o ustalenie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności (ponad 4 tysiące rocznie) kwota dotacji powinna stale rosnąć. Mając na uwadze potrzeby mieszkańców PCPRiOZ pozyskał ponownie środki z programów resortowych Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. Opieka wytechniowa i Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej. Szerzej oba programy zostały omówione w rozdziale Aktywność projektowo-konkursowa. Realizacja obu programów cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem.

Tak jak w poprzednich latach PCPRiOZ w Dzierżoniowie aktywnie działał w zakresie promocji zdrowia. W dniach 26–27 czerwca 2025 r. zrealizowano badania ultrasonograficzne w ramach ogólnopolskiego programu profilaktycznego „NIE nowotworom u dzieci”. Badania przeprowadzono w ambulansie medycznym udostępnionym przez Fundację Ronalda McDonalda. W minionym roku zorganizowano także akcje profilaktyczne w dniach 11-12 września oraz 24-25 października. Wszystkie badania odbywały się w gabinecie stacjonarnym należącym do struktury PCPRiOZ w Dzierżoniowie. Badania wykonywane były przez wykwalifikowany personel z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu medycznego. Podczas przeprowadzonych akcji profilaktycznych mieszkańcy powiatu dzierżoniowskiego, po wcześniejszej rejestracji telefonicznej, mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych badań diagnostycznych obejmujących: USG Doppler żył kończyn dolnych, echo serca, USG tarczycy.

Formularz oceny zasobów pomocy społecznej zawiera również kwestie związane z zadaniami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie z zakresu pieczy zastępczej. PCPRiOZ wykonywał wszystkie zadania ustawowe z zakresu pieczy zastępczej. Warto podkreślić, że jak co roku prowadził działania wspierające obecne rodziny zastępcze i dzieci w nich umieszczone. Pracownicy Centrum w roku sprawozdawczym zorganizowali dla swoich podopiecznych m. in.:

- Konkurs plastyczny pt. „Stop przemocy. Reaguj na przemoc.”,
- Konkurs Wielkanocny dla dzieci z pieczy zastępczej „Eko Ozdoba Wielkanocna”,
- Konkurs dla rodzin zastępczych „Pocztówka z wakacji”,
- Spotkanie świąteczne dla rodzin zastępczych i dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz pracowników socjalnych i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Natomiast jak wynika z uzasadnienia projektu nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej system wspierania rodziny, pieczy zastępczej i adopcji znalazł się obecnie w poważnym kryzysie, wynikającym z wieloletnich zaniedbań. Wymaga on zasadniczej i pilnej reformy. Projekt nowelizacji skupia się w dużej mierze na zmianach dotyczących zwiększenia efektywności narzędzi wspierania rodziny, przyspieszenia tempa deinstytucjonalizacji, profesjonalizacji rodzinnych form pieczy zastępczej, zwiększenia efektywności procesu usamodzielnienia, poprawy sytuacji pełnoletnich osób z niepełnosprawnością przebywających w pieczy zastępczej, usprawnienia procedur adopcyjnych oraz zwiększenia bezpieczeństwa dzieci.

Niewystarczająca skuteczność wspierania rodziny jest obecnie istotnym mankamentem, wpływającym na sytuację w pieczy zastępczej. Część gmin nie przykładają wystarczającej wagi do działań profilaktycznych i wspierania rodzin znajdujących się w kryzysie. PCPRiOZ w Dzierżoniowie potwierdza również tą opinię na podstawie własnych obserwacji. Praca z rodziną jest kluczowym elementem profilaktyki – pomocy rodzinom w kryzysie, dzięki czemu w części przypadków ogranicza napływ dzieci do pieczy zastępczej. Gminy naszego powiatu nie realizują również zadania posiadania rodzin wspierających (w 2024 r. funkcjonowało w całym kraju jedynie 68 takich rodzin). Od efektywności pracy Gminy w wielu przypadkach zależy bowiem możliwość pozostania dziecka w bezpiecznej rodzinie biologicznej (zmniejszenie napływów dzieci do pieczy zastępczej), lub jego bezpiecznego powrotu do takiej rodziny (zwiększenie odpływów dzieci z pieczy zastępczej).

Zgodnie z art. 20 Konwencji o prawach dziecka, dziecko pozbawione czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub gdy ze względu na swoje dobro nie może pozostawać w tym środowisku, ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa. Zapewnienie zatem odpowiedniej jakości pieczy zastępczej nad dzieckiem jest obowiązkiem państwa. Zgodnie z posiadanymi danymi w powiecie dzierżoniowskim, tak jak w całej Polsce od kilku lat rośnie liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Ponadto w przypadku gdy już dojdzie do umieszczenia dziecka w pieczy, małoletni bardzo często wymagają natychmiastowego wsparcia specjalistów np. psychiatry, psychologa, psychoterapeuty ze względu na doświadczanie przez nich przemocy w domu rodzinnym oraz przeżywanie traumy.

W świetle art. 180 pkt 2 ww. ustawy, zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych należy do zadań własnych powiatu. Aktualnie niestety w całej Polsce ok. 1700 dzieci oczekuje na realizację postanowienia o umieszczeniu w pieczy zastępczej. W powiecie dzierżoniowskim głównie dotyczy to umieszczenia dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Utrzymująca się sytuacja niezrealizowanych postanowień sądu wymaga pilnego podjęcia działań legislacyjnych, modyfikujących system i zwiększających jego wydolność. Oprócz zbyt małego nacisku kładzionego na wsparcie rodziny, istotnym problemem jest niewystarczająca liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych i prowadzenia rodzinnych domów dziecka, brak zastępowalności pokoleń w rodzicielstwie zastępczym oraz rezygnowanie z pełnienia funkcji przez działające obecnie rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka. Analiza sytuacji w poszczególnych samorządach, pokazuje, że kryzys dotyczy wszystkich samorządów, a opisane elementy kryzysu w pieczy zastępczej są, w różnym natężeniu, wspólne dla całego sektora samorządowego. MRPIPS dostrzegając problemy, o których mowa powyżej stworzył projekt nowelizacji kładzie nacisk na wprowadzanie rozwiązań, mających na celu dalszy rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej (np. zmiany właściwości powiatu, nowe umowy dla rodzin zastępczych, zmiany wysokości

świadczeń, nowe świadczenia np. umożliwiające dofinansowanie kosztów związanych z leasingiem lub spłatą rat kredytu na zakup samochodu związanego z potrzebami rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, rozszerzenie o osoby spokrewnione lub spowinowacane z osobami pełniącymi funkcję danej rodziny zastępczej lub prowadzących dany rodzinny dom dziecka, kręgu osób, które będą mogły pełnić wobec niej rolę rodziny pomocowej).

Projekt zakłada również kompleksową nowelizację w zakresie osób usamodzielnianych. Proces usamodzielniania jest bardzo istotnym elementem systemu pieczy zastępczej, oddziaływującym także na cały system zabezpieczenia społecznego. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności (chyba, że się dalej uczy). Jeśli jednak nie spełnia warunku kontynuowania nauki lub już jako osoba pełnoletnia podejmuje decyzję o opuszczeniu pieczy zastępczej, wówczas rozpoczyna samodzielne życie, które dla młodego człowieka w wielu sytuacjach jest bardzo trudnym doświadczeniem. Należy bowiem zwrócić uwagę, że w większości przypadków środowisko pochodzenia osób opuszczających pieczę zastępczą, rozumiane nawet w bardzo szeroki sposób, nie oferuje im wsparcia, a częstokroć stwarza zagrożenie kształtowania dysfunkcyjnych postaw. Oznacza to zatem, że jednym źródłem wsparcia wychowanka pieczy zastępczej jest system usamodzielnienia. Dlatego w trosce o jego skuteczność planowane są zmiany, które mają na celu wyposażenie młodych ludzi w umiejętności społeczne i emocjonalne, będące praktycznym przygotowaniem ich do samodzielnego i odpowiedzialnego życia. Dobrze przeprowadzony proces usamodzielniania jest inwestycją istotną dla całego społeczeństwa - w wielu przypadkach umożliwia przerwanie błędnego koła związanego z realizacją scenariusza, w którym dzieci z kolejnych pokoleń z danej rodziny trafiają do pieczy zastępczej. Aktualne przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w dużej mierze skupiają się na pomocy finansowej dla usamodzielnianych. Proces usamodzielniania jest traktowany – co pokazuje obserwacja wielu indywidualnych historii wychowanków – jako wypłata świadczeń. Tymczasem jego zasadniczym celem powinno być przygotowanie młodych ludzi do samodzielnego, odpowiedzialnego życia, zgodnego z ich aspiracjami i możliwościami. Nowelizacja również w tym zakresie wiąże się z dodatkowymi zadaniami, które do tej pory nie były stosowane (np. zatrudnianie opiekuna usamodzielniania na podstawie umowy zlecenie).

Jednocześnie trzeba wskazać, że w przypadku uchwalenia przedmiotowej nowelizacji nastąpi duża zmiana w systemie pieczy zastępczej. Będzie ona - jak wynika z projektu - na pewno wiązała się z większymi nakładami finansowymi dla powiatu.

MRPiPS planuje również dużą nowelizację ustawy o pomocy społecznej. Celem projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw jest wdrożenie pierwszego etapu reformy systemu pomocy społecznej, ukierunkowanego na zwiększenie dostępności i jakości usług społecznych, poprawę efektywności działań pomocowych oraz zapewnienie skuteczniejszych i lepiej skoordynowanych form wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Ministerstwo proponuje rozwiązania promujące rozwój alternatywnych, zindywidualizowanych form wsparcia, których wykorzystanie powinno poprzedzać skierowanie do domu pomocy społecznej. W związku z powyższym, proponuje się dokonanie zmiany regulacji dotyczącej domów pomocy społecznej przez wskazanie przesłanki prawa do umieszczenia w domu pomocy społecznej – dopiero po wykorzystaniu innych form wsparcia, w tym w szczególności w formie usług opiekuńczych, w formie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz wsparcia w mieszkaniu wspomaganym. Zmiana ta ma na celu przeciwdziałać przypadkom kierowania do domów opieki społecznej osób, których potrzeby mogą być skutecznie zaspokojone w środowisku lokalnym, przy wykorzystaniu mniej restrykcyjnych i bardziej dostosowanych form wsparcia. W związku z faktem, iż mamy ujemny przyrost naturalny i społeczeństwo starzejące się istnieje obawa, że ta „dłuższa droga” prowadząca do umieszczenia w domu pomocy społecznej (w powiecie dzierzoniowskim DPS w Bielawie przeznaczony jest dla osób przewlekle somatycznie chorych) spowoduje, że osoby, które będą umieszczane będą w coraz to gorszym stanie zdrowotnym.

Ponadto nowelizacja zakłada nowe zadanie powiatu. Do zadań własnych powiatu dodaje się podejmowanie planowych działań mających na celu zapewnienie dzieciom i młodzieży skierowanych decyzją sądu do domu pomocy społecznej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego albo specjalnego ośrodka wychowawczego, powrotu do rodziny biologicznej, a gdy nie jest to możliwe poszukiwania miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej oraz sporządzanie i realizacja planu pomocy dziecku. Rozwiązanie to według Ministerstwa wzmacnia zasadę pierwszeństwa opieki rodzinnej nad opieką instytucjonalną oraz przeciwdziała długotrwałemu pobytowi dzieci w placówkach o charakterze całodobowym. Natomiast to zadaniem gminy jest zapewnianie dziecku powrotu do rodziny biologicznej, ponadto w powiecie dzierzoniowskim brakuje, jak w całej Polsce rodzin zawodowych specjalistycznych.

Do zadań powiatu, które pociągają za sobą skutki finansowe będzie również szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu oraz organizowanie wsparcia zawodowego w postaci superwizji i zapewnienie środków na ten cel.

Analizując stan zasobów pomocy społecznej pod kątem faktycznych potrzeb i problemów społecznych, jak również możliwości finansowe powiatu należy zauważyć iż podstawowe, najważniejsze potrzeby osób potrzebujących pomocy i wsparcia są zaspakajane. Natomiast MRPiPS wychodząc naprzeciw uwagom zgłaszanym przez instytucje wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz jednostek pomocy społecznej planuje duże nowelizacje w zakresie pracy tych instytucji. Nowelizacje spowodują ważne zmiany w zakresie działania tych instytucji, wprowadzi nowe zadania, a co za tym idzie nowe wydatki dla budżetu powiatu. Ministerstwo kładzie duży nacisk na wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników socjalnych. Projektowane przepisy wspierają rozwój zawodowy koordynatorów ustalając stopnie awansu zawodowego oraz zasady ich wdrażania. Ponadto nowelizacja zapewnia obowiązkowe superwizje dla pracowników socjalnych, co PCPRiOZ skrupulatnie realizuje, natomiast nie każdy powiat zapewnia tą pomoc. By zapewnić jak najlepszy poziom usług mieszkańcom powiatu ważne jest odpowiednie wynagradzanie osób zatrudnionych w jednostkach pomocy społecznej. Niskie pensje powodują odpływ wykwalifikowanych specjalistów oraz zniechęcają młodych ludzi do podejmowania pracy w tym zawodzie. Szeroki zakres występujących problemów społecznych ukazuje konieczność stopniowego zwiększania nakładów i środków na realizację zadań w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, w tym także wynagrodzeń osób realizujących te zadania. Problem zbyt niskich wynagrodzeń zauważyło Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wychodząc naprzeciw tym problemom uruchomiło programy przyznające dodatki motywacyjne dla kadry pomocy społecznej i pieczy zastępczej. Szczegóły zostały opisane w rozdziale Aktywność projektowo-konkursowa. Jak wskazuje Ministerstwo kadra pomocy społecznej pełni bardzo ważną rolę w realizacji zadań państwa oraz samorządów na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia. Zakres obowiązków pracowników pomocy społecznej jest ogromny, a wymagany w tych zawodach poziom kompetencji własnych i umiejętności interpersonalnych jest nieporównywalny z innymi zawodami.

Znacząca część pracowników pomocy społecznej posiada wykształcenie wyższe, w tym kwalifikacje specjalistyczne oraz pozyskiwane przez okres wielu lat tzw. specjalizację w zawodach pomocowych. Dane demograficzne wskazują jednoznacznie na konieczność zabezpieczenia interesów obywateli poprzez przygotowanie profesjonalnego, dostępnego i odpowiadającego na potrzeby społeczne systemu realizacji usług w pomocy społecznej realizowanego przez wykwalifikowanych specjalistów. Ze względu na wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej i zwiększenie ryzyka odpływu wykwalifikowanej kadry do innych sektorów zasadne jest wsparcie finansowe wynagrodzeń dla tej grupy zawodowej.

Ocena zasobów pomocy społecznej dla powiatu dzierzoniowskiego za 2025 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie, wartości automatycznie wyliczanych (WAW) w systemie dziedzinowym, z danych w nim zarejestrowanych (program POMOST) oraz sprawozdań resortowych

publikowanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem pogładowym mającym ułatwić władzom powiatu podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji. Warto jednak podkreślić, że nawet najlepiej zaplanowany budżet nie jest w stanie przygotować jednostki na niespodziewane wydarzenia z jakimi mieliśmy do czynienia w poprzednich latach tj. np. wojna na Ukrainie, powódź. Warto jednak podkreślić, że dobrze wykształcona, zaangażowana i odpowiednio wynagradzana kadra stanowi odpowiedni fundament, który pozwoli kierownikowi jednostki sprawnie poradzić sobie z nowymi wyzwaniami, które stoją przed jednostką.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie

Elżbieta Jabrzyk